

## Utrikesutskottet

### Verksamhetsberättelse för Finlands delegation i Nordiska rådet 2022

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Verksamhetsberättelse för Finlands delegation i Nordiska rådet 2022 (B 1/2023 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- ordförande Karoliina Partanen, Finlands delegation i Nordiska rådet
- råd för internationella ärenden Mari Herranen, Finlands delegation i Nordiska rådet
- chef för sekretariatet för nordiskt samarbete Ann-Sofie Stude, utrikesministeriet.

##### *Samband med andra handlingar*

I samband med verksamhetsberättelsen för Finlands delegation i Nordiska rådet 2022 har utskottet också behandlat årsberättelsen om det nordiska regeringssamarbetet 2022. Berättelsen har beretts av utrikesministeriet och den har utarbetats utifrån sammanfattningar som olika ministerier, organisationer och sekretariatet för nordiskt samarbete har lämnat.

#### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Finland innehade ordförandeskapet i Nordiska rådet under 2022, så arbetet i rådet leddes därmed av en finsk president och vice president. Finland stod värd för Nordiska rådets 74:e session, som hölls i riksdagen. Nordiska rådets arbete styrdes under året av Finlands ordförandeskapsprogram.

Året var samtidigt ett jubileumsår för det nordiska samarbetet. I fjol firade Nordiska rådet nämligen sjuttioårsjubileum och Helsingforsavtalet, som reglerar det nordiska samarbetet, fyllde sextio år. I ordförandeskapsprogrammet betonades den nordiska välfärdsmodellen samt ett socialt och ekologiskt hållbart och säkert och gränslöst Norden.

Enligt uppgift diskuterades också det nordiska samarbetets framtid under ordförandeskapsåret. Arbetet med att uppdatera Nordiska rådets internationella strategi inleddes under Finlands ordförandeskap och godkändes i våras. Dessutom aktualiserades frågan om huruvida Helsingforsavtalet, som ligger till grund för det nordiska samarbetet, bör uppdateras. Behovet av att revidera av-

## Betänkande UtUB 4/2023 rd

talet motiveras bland annat med att det bättre än för närvarande bör beskriva det förändrade världsläget, särskilt utvecklingen inom miljö- och klimatpolitiken samt säkerhets- och försvarspolitiken. Arbetet med att utreda en uppdatering av Helsingforsavtalet fortsätter i rådet i år.

Nordiska rådets verksamhet under Finlands ordförandeskap präglades starkt av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Nordiska rådet fördömde kraftfullt det ryska anfallskriget i alla sammanhang under året. De nordiska regeringarna har dessutom inom ramen för Nordiska ministerrådet beslutat att frysa allt samarbete med Ryssland och Belarus. Under utskottets sakkunnigutfrågning framgick det dock att Nordiska rådet strävar efter att stödja oppositionskrafterna i de båda länderna. Ett exempel på detta var toppmötet 2022 om situationen i Ukraina och stödet till demokratiska oppositionsrörelser i Ryssland och Belarus. Representanter för Ukraina och oppositionen från Ryssland och Belarus hade bjudits in. Utskottet anser det viktigt att kontakten upprätthålls också i år.

Vid sakkunnigutfrågningen betonades det att det säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet under de senaste åren har framhävts också i diskussionerna i Nordiska rådet. Temat får ännu större betydelse när också Sverige blir medlem i Nato. Utskottet välkomnade uppgiften om att Finlands delegation aktivt har främjat diskussionen om en gemensam strategi för cybersäkerhet i Norden. Utskottet betonar att gemensam beredskap och en gemensam lägesbild är av vikt för att bemöta hoten.

I Nordiska rådets årsberättelse redogörs det mångsidigt för samarbetet mellan de nordiska länderna inom många sektorer. Vid sakkunnigutfrågningen informerades utskottet om framstegen i gränshinderarbetet. Utskottet konstaterar att fri rörlighet har stått i centrum alltsedan det officiella nordiska samarbetet inleddes. Nordiska rådet har en viktig roll när det gäller att aktivt lyfta upp aktuella gränshinderfrågor på den politiska agendan för att sätta press på regeringarna att undanröja gränshinder. I detta sammanhang kan det konstateras att utskottet behandlade denna fråga ingående 2022 när det behandlade statsrådets redogörelse om nordiska gränshinder. I sitt betänkande om redogörelsen (UtUB 14/2022 rd) tog utskottet också i stor utsträckning ställning i frågan.

Avslutningsvis vill utrikesutskottet särskilt framhålla betydelsen av det nordiska EU-samarbetet, särskilt samarbetet och kontakterna mellan de nordiska parlamentens behöriga EU-utskott. Dessutom anser utskottet att fackutskottens möten med motsvarande utskott i de andra nordiska länder kan vara till nytta. Nordiska rådets delegation kan ha en aktiv roll i att föra dessa aktörer samman.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelse B 1/2023 rd.*

## Betänkande UtUB 4/2023 rd

### *Utskottets förslag till ställningstagande*

*Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.*

Helsingfors 26.9.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kimmo Kiljunen sd  
vice ordförande Sofia Vikman saml  
medlem Pekka Haavisto gröna  
medlem Antti Kaikkonen cent  
medlem Pia Kauma saml  
medlem Johannes Koskinen sd  
medlem Jarmo Lindberg saml  
medlem Veijo Niemi saf  
medlem Jussi Saramo vänst  
medlem Tytti Tuppurainen sd  
medlem Sebastian Tynkkynen saf  
ersättare Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Jonna Laurmaa.